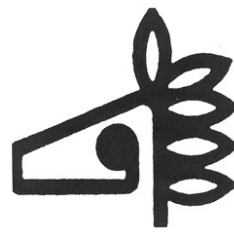

V.U. Stefaan Van der Auwera, Waversebaan 66, 3001 Heverlee
Afgiftekantoor 3000 Leuven 1 — P4A9093

Driemaandelijkse

PB-PP | B-2/2384
BELGIE(N)-BELGIQUE

Tijdingen

jaargang 45 nr 3

juli– september 2014

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw
Regionale milieu– en natuurvereniging

Waversebaan 66, 3001 Heverlee

Colofon

De Tijdingen is het driemaandelijks Tijdschrift van de regionale natuurbehoudsvereniging Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud' vzw. De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vechten sinds 1969 voor het landschap en de natuur in het Dijleland. Daartoe heeft ze werking ontplooid over vele domeinen: natuureducatie (bosklassen, educatieve tentoonstellingen), natuurgidsen- opleiding, wandelingen, beleidswerking, natuurbeheer, enz. Van deze activiteiten vind je of in dit tijdschrift of op onze website een weerslag. Tintelen je vingers om mee te helpen, neem dan gerust met ons infocentrum contact op!

infocentrum@vhm.be

016/ 23 05 58

Waversebaan 66

3001 Heverlee

www.vhm.be

De redactie

Stefaan Van der Auwera (layout),
Jo Symons, Bertje Raeymaekers.

U heeft foto's of een verslag van een activiteit? Stuur maar op!

Foto's voorkaft: *Eric Malfait, (groenpootruiter, mi-vlinder)*

Druk: Vanderpoorten, Kessel-Lo
1200 ex.

Lidgelden & steun

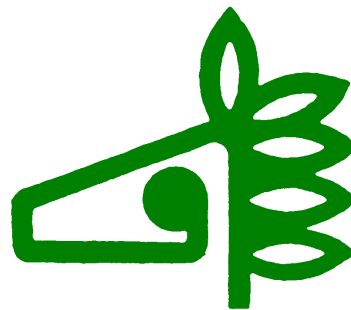
Lid worden kan je voor 15 euro (hoe? Zie kader hiernaast). Hiervoor krijg je 4 x per jaar een tijdschrift, op het einde van het jaar een verzorgd Jaarbulletin met diepgravende artikels rond een bepaald thema en gratis toegang tot alle activiteiten.

Onze initiatieven, ondermeer de aankoop van natuurgebieden in het Dijleland, kan u ondersteunen door op rekeningnr.

IBAN: BE92 2300 0285 2123 BIC: GEBABEBB een gift te storten. Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar (U ontvangt een attest).

Inhoud juli- september 2014

Fotocollage Doode Bemde	1		
Doode Bemde Nieuws	2		
Teen en tander, de avonturen van de terreinploeg	4	VHM-Wandeling de anti-tankgracht	14
Miradal	6	Seniorenwandeling in Ormendaal	15
Jonge reeën		Grande balade	16
Dank	7	Lidgeld	17
Educatief project: Koester Dijleland	8	Miradal wandelingen	18
Speurneuzen: Spinnen 2	9	Zomerkamp	20
Herderstasje Leuven autovrij	13	Natuurgids worden	21

Neem eens een kijkje op de webstek!

In het midden van deze Tijdingen vindt U de uitneembare activiteiten agenda

Waarom lid worden?

- U steunt de natuurontwikkeling in uw streek
- U krijgt elk jaar een interessant en mooi verzorgd thematisch jaarboek
- U blijft op de hoogte van de vele leuke, ontspannende en/of leerzame activiteiten

infocentrum

Tel/fax: 016 23 05 58

De Dijlevallei waarderen = lid worden

Stort 15 € op rekening 431-0525001-07 VHM vzw

IBAN : BE74 4310 5250 0107

BIC : KREDBEBB

OF NOG BETER: **Domiciliëring →**

Geef dit in via je internetbankieren met:

- als referentienummer je lidnummer (dit is het nummer (bv. 999999/9) op de adressticker van je Tijdingen)

- en het schuldeisernummer van

VHM= 00410963957

Of stap even je bankkantoor binnen met deze 2 nummers!

Je krijgt dan steeds en stipt alle Tijdingen en ons gratis Jaarboek in je bus.

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw

Waversebaan 66

3001 Heverlee

Email: Infocentrum@vhm.be

Webstek: www.vhm.be

Op stap met de Vrienden geweest?

Waarom niet eens een klein verslagje en wat foto's maken voor Tijdingen! Stuur maar op naar infocentrum@vhm.be

***KLEUR
in de
Doode
Bemde***

***Mei
2014***

***Dank aan beheerders, vrijwilligers en
de terreinarbeiders voor dit moois !***

***foto's
Désiré***

HET Doode Bemde NIEUWS

Klemmen langs de Dijle

Al geruime tijd zet de Vlaamse overheid eigen rattenvangers in voor de bestrijding van de muskusrat, ook in de Dijlevallei. Met succes, want het dier is zo goed als verdwenen. De overheid is daarom overgeschakeld op de bestrijding van bruine rat. Daarvoor dienen de zwarte plastic buizen die je verspreid langs de Dijle kan vinden. Dergelijk systeem is veiliger voor andere soorten. Onze verbazing was dan ook groot toen er opnieuw open klemmen opdoken in de Doode Bemde. Dat was tegen alle afspraken in die in het verleden gemaakt zijn. We hebben de klemmen dan ook weggehaald en de VMM (de waterbeheerder) gecontacteerd. Ze hebben laten weten de klemmen niet meer te zullen gebruiken. Hopelijk geldt dat ook voor de waterlopen buiten de Doode Bemde. De populatie waterhoentjes in de Doode Bemde moet het intussen met enkele individuen minder doen.

Sluikstort

Groenafval dat 'over de haag' in de Doode Bemde belandt of hoopjes grasmaaisel die plots opduiken aan de randen van het natuurgebied, we komen het te vaak tegen. Onlangs ging iemand nog een stap verder. Op de parking in de Reigersstraat vonden we een grote lading coniferentakken. Het dumpen van afval getuigt van bijzonder weinig respect voor de natuur en voor de mensen die in de Doode Bemde actief zijn. We hebben dan ook pv laten opmaken door de politie. Het mag duidelijk zijn dat natuurgebieden niet dienen om je afval in kwijt te geraken. Het bedekt en verstikt de vegetatie, het zorgt voor de aanvoer van bijkomende voedingsstoffen waar alleen brandnetels van profiteren en het is visueel erg storend. Groenafval kan je makkelijk zelf verwerken in de tuin en wordt in elke gemeente ook opgehaald. Je kan groenafval ook altijd naar het containerpark brengen. Zie je in de Doode Bemde een sluikstort of zie je iemand afval dumpen, laat het ons dan zeker weten (vhm.infocentrum@skynet.be) of contacteer de politie.

Jacht op de L-vijver niet meer toegelaten.

Op enkele van de Kliniekvijvers is jacht nog steeds toegelaten. Na de problemen vorig jaar, toen beschermde krakeenden uit de lucht werden geschoten, hebben we een overleg gehad met de betrokken jachtrechthouder. Volgens ons beschikt hij niet over het jachtrecht op de zogenaamde L-vijver. Dat is de meest noordelijke vijver, waar intensief wordt geschoten. Hij kon ook geen documenten voorleggen waaruit zou blijken dat hij over het jachtrecht zou beschikken. We hebben dan ook duidelijk gemaakt dat jacht vanaf nu enkel nog kan op de vijvers langs weerskanten van het wandelpad. Die vijvers zijn eigendom van de kerkfabriek van Neerijse. Wij huren de vijvers en voeren het beheer, maar het jachtrecht is apart verhuurd. Op de dreef zelf is de jacht niet verpacht. Vanaf het wandelpad mag dus niet gejaagd worden.

Ook over de Toemaat, dat is de zone op de rechteroever van de Dijle tussen Sint-Joris-Weert en de Reigersstraat, is overleg gepleegd. Dit gebied behoort bijna volledig tot de Doode Bemde en jacht is er niet toegelaten. Slechts op enkele percelen is het jachtrecht mogelijk verhuurd. Tijdens het voorbije jachtseizoen hebben we vastgesteld dat de betrokken jachtgroep de grenzen van hun jachtgebied zeer ruim interpreteert. Het kwam er op neer dat ze vooral op onze percelen aan het schieten waren. Dat is niet de bedoeling en dat is hen ook duidelijk gemaakt. Hopelijk verloopt volgend jachtseizoen met minder problemen.

Zuidelijke Kliniekvijver

Het groot onderhoud van de Zuidelijke Kliniekvijver is bijna rond. Enkele jaren geleden werd de wilgenopslag en het vervuild slib verwijderd, maar omdat de monnik defect was, kon de vijver niet voldoende gevuld worden. De vijver dreigde dus opnieuw dicht te groeien. Met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant werd het vulsysteem dit voorjaar hersteld. Om aan de monnik te geraken moest wel een deel van de bomen en struiken op de vijverdijk gekapt worden. Van die gelegenheid hebben we dan gebruik gemaakt om de rest van de oevers ook aan te pakken. Op drie van de vier oevers zijn bijna alle bomen en struiken gekapt. Met het kappen vermijden we dat grote bomen de dijken beschadigen indien ze zouden vallen. Tegelijk vermijden we dat de vijver te ingesloten zou geraken. Watervogels hebben liever een open zicht rond het water. Dat ze de uitgevoerde werken wel konden smaken, bewijst de aanwezigheid dit voorjaar van o.a. kraakeend en ijsvogel en de terugkeer van de zomertaling.

Met dank aan de terreinploeg voor hun doorzettingsvermogen bij het uittrekken van honderden kleine wilgen en hulde aan de vrijwilligers voor het trotseren van de meidoorn en de sleedoorn.

Klappoortjes

Aan de ingang van de Doode Bemde aan het kasteel van Neerijse en in de Kleine Broekstraat zijn klappoortjes geplaatst. De bedoeling is om hier de doorgang voor wandelaars en fietsers te verbeteren en tegelijk gemotoriseerd verkeer te weren. Dergelijk systeem wordt in Groot-Brittannië veel gebruikt. Het zal nog wat uittesten zijn om ze goed af te stellen en ook de bezoekers zullen er nog even aan moeten wennen, maar hopelijk ervaart iedereen dit als een verbetering. Op het weiland in de Kleine Broekstraat waar we ze al enkele jaren uittesten, zijn ze alvast goed ingeburgerd. Voor de aankoop van de poortjes kregen we financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant.

Kleur

Voor de rest was het dit voorjaar vooral genieten in de Doode Bemde. De graslanden stonden weer prachtig in bloei. Op pagina 1 vindt u in Tijdingen een fotocollage.

Nico Boone

Het nieuwe klappoortje aan het Langerodepad.

Onlangs aangekocht perceeltje grasland in de Kleine Broekstraat

Echte koekoeksbloem in een grasland (rechteroever Den Ham)

De buitenlandse bossen van Vlaanderen

Nog steeds begrijpen veel mensen niet dat sommigen er hun eigen mening op nahouden. Vaak wordt hen dan verweten idealistisch te zijn! Graag verras ik hen dan met het citaat: "Idealisten zijn mensen die denken dat de wereld zoals die nu reilt en zeilt nog eeuwen mee zal gaan!". Een ander veel gehoord verwijt dat ons naar het hoofd wordt geslingerd is immers dat van vrijdenker, alsof het misdadig is om in onze zogenaamde vrije wereld na te denken. Maar aangezien mensen nog het liefst in hokjes denken worden we maar al te vaak bestempeld als 'DE GROEN', de grote zondebok voor alle leed in de wereld.

Zo werkte ik als stalknecht op een boerderij (met zeldzame Vlaamse trekpaarden) waar men er de mening op nahield van een toenmalig politiek zwaargewicht, in het vakjargon: een dikkopje. Op een dag had een lid van een grote natuurvereniging hem het verwijt gemaakt dat er een Amerikaanse vogelkers stond in zijn verder volledig inheemse haag. De boer verweet daarop al "de groen" eco-fascisme en wees hem erop dat onze vogeltjes geen probleem maakten van zijn Amerikaanse bessen. Hij voegde er nog aan toe dat het zaad waarschijnlijk afkomstig was uit een natuurreservaat!

De Amerikaanse vogelkers werd halfweg de 20ste eeuw opzettelijk geïntroduceerd, voornamelijk als onderbegroeiing in de homogene naaldbossen. De reden was de vermeende

positieve invloed op de strooiselafbraak. Hij kon hier goed gedijen en zichzelf voortplanten, zo goed zelfs dat hij problemen geeft bij de verjonging van inheemse soorten. Van bodemverbeteraar werd hij herdoopt tot bospest! Momenteel kost de bestrijding handenvol geld. In Duitsland is men een experiment begonnen om exoten te laten doorgroeien om te zien wat dat op termijn geeft: het Exotewald. Het is alleszins eerlijker dan het infobord dat in Walenbos hangt waarbij men beweert (n)iets te doen om zo een oerbos te ontwikkelen. In bosreservaten is het echter wel toegelaten om invasieve exoten te bestrijden, maar de verleiding om het concept nul-beheer al te letterlijk te nemen is vaak groot. Waar men gaat langs Vlaamse wegen, komt men steeds exoten tegen. Mits enige goede wil en het nodige monnikenwerk zou het mogelijk kunnen zijn de bomen in onze weinige bossen terug in hun inheemse en dan het liefst autochtone origine te herstellen. Autochtone soorten bezitten het genetische materiaal dat aangepast is aan een welbepaalde regio. Als lokale insecten uit het ei komen als de niet-autochtone struiken zoals sleedoorn zijn uitgebloeid, zullen ze hun voedselbron niet vinden. Volgens sommige is dit mierenneukerij, volgens anderen dierenliefde. Voor mensen die twijfelen aan de genetische verscheidenheid van eenzelfde soort: in het hooggebergte van Tibet werden de pasgeboren baby's even in de ijsskoude rivier gelegd om te zien of ze wel aangepast waren aan de harde levensomstandigheden, dit werd gezien als natuurlijke selectie. De overlevingskansen in pakweg Beernem zullen behoorlijk wat lager liggen. Nu we het toch over de beer hebben: varkens zouden een oplossing kunnen bieden in de strijd tegen Amerikaanse eik. Zo zijn er op de Hoge Veluwe weinig problemen met zaailingen omdat de eikels geconsumeerd worden door everzwijnen. Nog in Nederland werd geëxperimenteerd met biologische bestrijdingsmethodes tegen de Japanse duizendknoop. De resultaten waren niet bepaald reuzebalsemienkleurig! Zo bleek het uitgraven en afvoeren de beste manier voor verdere verspreiding. De beste methode bleek het inrasteren van geiten, hetgeen al een experiment op zich is. Deze plant blijkt ook vrij immuun tegen de gifslang (spuitvat met glyfosaat). Dit chemische middel wordt mits toestemming van de overheid toegestaan in natuurgebieden.

Tot mijn eigen verbazing moet ik vaststellen dat er binnen het natuurbeheer een tendens bestaat om onderscheid te maken tussen goede en slechte exoten. Zo wordt Robinia door sommige natuurbeheerders aanzien als goed niet zozeer vanwege zijn duurzaam hout als wel omdat onze

bijtjes het zo moeilijk hebben. Op slinkse wijze verkrijgen sommige exoten een definitieve verblijfsvergunning. Een truc is hier lang genoeg verblijven zoals de tamme kastanje, een aandenken aan de Romeinse bezetting. Een andere methode is twijfel zaaien rond het inheemse karakter. Zo is het maar de vraag of de (Noorse) esdoorn hier op eigen houtje was geraakt. Verder kruisten cultuurbarbaren (a.k.a. the cloning clowns) onze inheemse zwarte populier uit de stekskes*-markt om die te vervangen door Canadese culturbastaarden. Het bracht niet echt veel zoden aan de dijk. Na decennia genetische vervuiling blijkt onze inheemse populier nog de slechtste niet te zijn!

Over de naaldbomen kunnen we kort zijn: uitheems. Ze horen alleszins al niet thuis op de parking in de Reigerstraat waar we regelmatig een berg sparrentakken aantreffen. Zo zou de taxus niet op eigen kracht over onze taalgrens geraken. De grove den zou al duizenden jaren verdwenen zijn tengevolge van de zware concurrentie met de loofbomen. Vanaf de 19de eeuw werd deze in de Kempen massaal aangeplant voor stuthout in de mijnen. Later werd de Corsicaanse den aangeplant omdat die sneller groeit. Aangezien deze niet eerst kraakte voor hij het begaf, besloot men toch weer grove den te gebruiken in de koolmijn,

kwestie van de veiligheid. Maar onder het motto van “niet iedereen is het hierover eens” glippen ze door de mazen van het net.

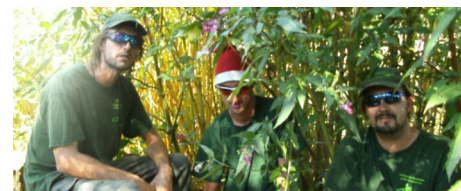
Tuinaanleggers specialiseren zich graag in het aanplanten van woekerende exoten. Toen mij onlangs door zo een specialist gevraagd werd “Hoe krijgt ge bamboe weer weg?”, was mijn antwoord “Door hem niet te zetten!”.

Via onze ‘grote sier’-vijvers komen waterplanten als parelvederkruid ongevraagd in onze waterlopen terecht o.a. door deze uit het aquarium in het toilet door te spoelen. Weg is weg!

De strijd lijkt immers dweilen met de kraan open zolang we niet stoppen met exotische import. Zo wordt de zwarte lijst met bedreigende exoten alsmaar langer.

*stekskes is een verbastering van Lucifer, de lichtbrenger!

Wordt vervolgd,
De Dolle Bende

(‘De Dolle Bende’ zijn de professionele natuurbestrijders van de Doodse Bemde)

Eerste graslandexcursie van dit voorjaar in de Doodse Bemde. Inventarisatie van het nieuwe graslandje.

(Foto: Niko Boone)

MIRADAL

Ontdek je erfgoed in Heverleebos en Meerdaalwoud

Deze nieuwe brochure is het resultaat van de samenwerking tussen het Agentschap Natuur en Bos (ANB), de gemeentebesturen van Bierbeek en Oud-Heverlee, de verenigingen Geschied- en Heemkundige Kring van Oud-Heverlee en de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw en de intergemeentelijke archeologische dienst Portiva met de morele en financiële ondersteuning van de provincie Vlaams-Brabant.

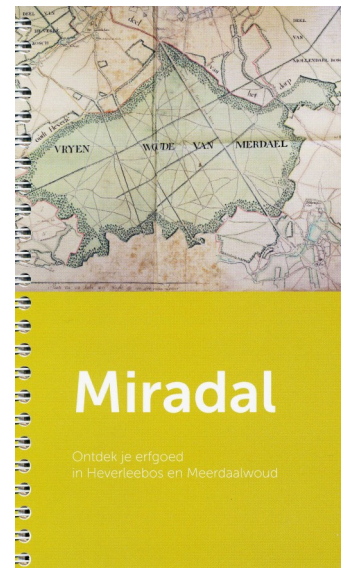
Samen met Hans Baete werken Paul Coeckelbergh, Jan De Smet, Paul De Smedt, Stefaan Dondeye, Ernst Gülcher, Filip Hubin, Jos Lorent, Hugo Nackaerts en Kathy van Londen aan deze brochure en dit project.

De wetenschappelijke begeleiding gebeurde door Sara Adriaenssens, Marc De Bie, Tom Debruyne, Jean Poesen en Hilde Verboven.

VHM was de Coördinator van het project i.s.m. ANB.

Meer over MIRADAL in het boek:

Miradal , Erfgoed in Heverleebos en Meerdaalwoud, 2009
Davidsfonds Uitgeverij en VHM.

Jonge Reeën

Bij jonge reeën is voorzichtigheid geboden. Als je in het voorjaar of vroege zomer tijdens het wandelen een jong reekalfje in het gras of in het bos ziet liggen, is er meestal niets aan de hand en is de boodschap: 'gewoon afblijven'. Net zoals bij jonge haasjes worden jonge reeën maar enkele keren per dag gevoederd door de moeder, en blijft de moederree buiten de voederbeurten uit de buurt van haar jong omdat te lang bij het jong blijven roofdieren zou kunnen aantrekken. Blijf dus zeker van het jong af, want eens je het jonge reekalfje hebt aangeraakt, zal het verstoten worden door de moederree en uiteindelijk een wrede hongerdood sterven. Enkel als een ree gewond is (bijv. aangereden) of zich in een levensgevaarlijke situatie bevindt (bijv. in het kanaal gesukkeld), neem je best zo snel mogelijk contact op met een natuurhulpcentrum. Probeer zelf nooit voor doktertje te spelen en hou altijd afstand van een gewond ree. Vermijd ook lawaai en licht. Reeën zijn zeer stressgevoelig en kunnen sterven van schrik. Ook als je een jong reekalfje schreeuwend ziet rondlopen is er iets aan de hand. Het heeft dan honger en roept zijn moeder die dan mogelijk is aangereden of om de één of andere reden is verdwenen. Probeer het zelf niet te vangen maar neem onmiddellijk contact op met een natuurhulpcentrum. Ook honden blijven oa om deze reden best aangeliend op de paden.

Reekalfje in de Doode Bemde, verborgen in het lange natte gras. We trapt er bijna op tijdens de graslandinventarisatie. Aankomen is uit den boze want dan verstoot de moeder haar kalf vanwege de menselijke geur. Een fotootje mag nog net. In de Doode Bemde groeien de reeën in het gras.

(Foto: Ernst Gülcher)

Hieronder de link met adressen natuurhulpcentra:

<http://www.natuurhulpcentrum.be/index.php/andere-opvangcentra>

De DOODE BEMDE dankt u!

Op deze Kaas- en Spaghettivond 2014 kwamen 620 grote en kleine mensen eten. Dankzij hen boekten we een winst van 6800 euro. Deze opbrengst gebruiken we voor het beheer van de Boomgaard van het kasteel van Neerijse. Deze sponsors maakten de KSA 2014 mogelijk:

- Bioplanet
- Den Bakker Pelsmaekers-Eggermont
- Kariboe
- HVS Motors
- Lambrechts Tuinmachines
- Anders Getint
- Tuincentrum Michaux
- Rijwielen Cadans
- Appelfabriek
- Tuinverfraaiing Vanderstappen
- Saunahuisje
- Villa San Martino
- Chardonnay Meerdael
- Safraan
- Atelier Blauzuur
- Toets-en-Bord
- Aveve
- Dank!

(Foto: Kristien Vermaelen)

Wereldfeest 2014

Vrijwilligers van onze vereniging hebben op het wereldfeest gezorgd voor de afvaleilanden en de sortering van het afval.

Wij waren met 14 leden meer dan 4 uur het milieuteam op De Bruul.

Dit betekent weerom 250 euro voor het natuurfonds van De Doode Bemde.

Hartelijk dank aan alle medewerkers !

Hopelijk tot volgend jaar.

Het bestuur

Educatief project " Koester Dijeiland"

Koestersoorten en biodiversiteit in
Vlaams-Brabant :

wilde eend, zwarte specht,
vroedmeesterpad en eik

Van maandag 3 november 2014 tot en met vrijdag 3 april 2015

Een lange titel. Ja, er zijn veel koestersoorten in Vlaams-Brabant.

Al elk jaar hebben we de leefwereld van enkele koestersoorten beter leren kennen en waarderen en dat door en met steun van de provincie Vlaams-Brabant.

Al eens een zwarte specht horen hameren ?

Die hamert er op los en zonder er koppijn van te krijgen maakt ze haar woning hier in bomen in onze bossen van het Dijeiland. Er komen 5 spechtsoorten voor in het Dijeiland.

Opgezette exemplaren hebben we en Ad Wouters heeft de zwarte specht gebeiteld in een stuk stam van een boom in het Meerdaalwoud.

De vroedmeesterpad, echt een beestje waar ik met open mond over gelezen heb.

Spijtig, deze koester soort gaat er niet op vooruit. Ze is klein en bijna niet te zien, misschien daarom minder geliefd. Bij deze soort speelt het mannetje een zeer belangrijke rol.

Dus....jongens luister goed !!!

De wilde eend die zich laat verdringen door andere soorten die zich hier zijn komen vestigen en zich ook thuisvoelen. Ocharme de kleintjes, hun leven kan kort zijn, het zijn lekkere brokjes voor hun vijanden. Weet je wie dat zijn ????

Onze koning van het woud - Meerdaalwoud, Heverleebos - de eik.

Winter of zomereik met al zijn insecten, vogels, zoogdieren die erop of eronder bescherming en nestgelegenheid zoeken. Zo'n prachtige bomen en wat de mens er allemaal mee maakt .

Men kan ze niet missen.

Ik nodig je uit op dit educatief project, **vanaf nu kan je al reserveren.**

Elke schooldag van 9.15 uur tot 12.00 uur - in de namiddag van 13.00 uur tot 15.00 uur kan het.

Kleuters van de derde kleuterklas zijn ook welkom, senioren en mensen met een handicap eveneens.

Onze ervaren gidsen zullen er weer een onvergetelijk bezoek van maken.

Bel 016/23 05 58 of mail infocentrum@vhm.be

Tot later
Agnes

Spinnen 2

Vervolg op het artikel "Speurneuzen - Spinnen", verschenen in de TIJDINGEN nr.3 jg. 44, juli - september 2013

"Aanvals- en verdedigingstechnieken van spinnen"

Spinnen worden onlosmakelijk verbonden met webben en spinrag. Op deze manier dragen zij, naast hun uiterlijk, opnieuw bij aan het negatieve beeld dat spinnen bij mensen oproept.

Toch is hun draadwerk één van de meesterwerken van de natuur. Alle spinnen produceren spinrag, maar niet alle spinnen maken een web. Eén enkele spindraad kan in dikte variëren van 0,15 mm tot 0,02 mm. Bijzonder toch, van een gelijkaardige dikte is geen enkel biologisch materiaal ter wereld krachtiger dan spinnenzijde. Nauwelijks zichtbare draden zijn in staat vliegende insecten op te vangen.

Er worden verschillende soorten spindraden geproduceerd: elastische, niet elastische, kleefdraden, loopdraden, draden voor het inkapselen van de prooi, draden voor het inkapselen van de eicoon.

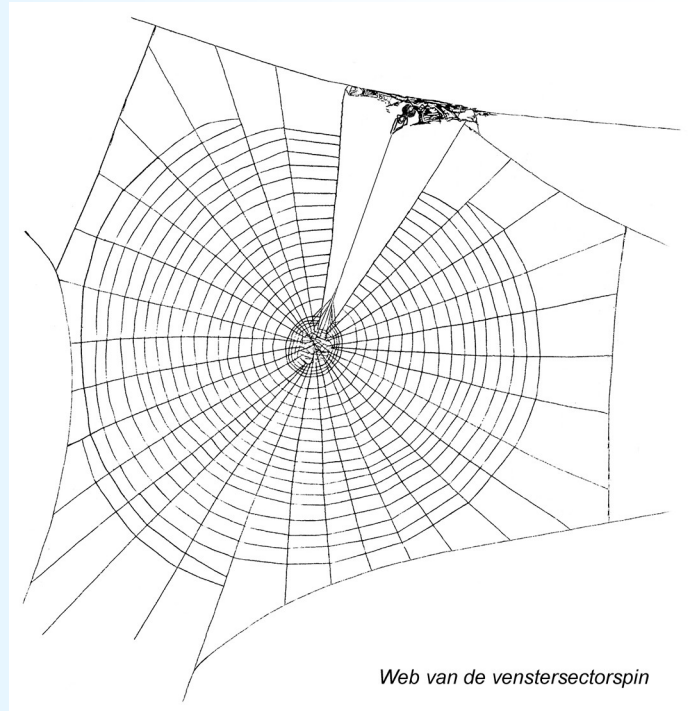
Een volwassen kruisspin van bij ons, vervaardigt een web met een draad van ongeveer 20 meter lang, een 1000-tal knooppunten heeft en toch maar een halve milligram weegt. Sommige tropenspinnen maken wielwebben met een diameter van ruim een groot karrenwiel.

Tijdlingen

WIELWEBBEN De **kruisspin** weeft een wielweb, maar ook een recente nieuwkomer in onze contreien; de **wespspin**. Zij zijn de meest gekende wevers van een verticaal opgehangen web met kleefdraad in de vorm van een wiel. De spin hangt er ondersteboven in.

Ook **venstersectorspinnen** maken een wielweb. Meestal buiten in een hoek van een venster of deur. Zoals de naam al liet vermoeden ontbreekt er een sector waarin slechts één draad gespannen is, de signaaldraad. Aan het einde van deze draad wacht de spin, goed verdoken, op haar prooi. Merkwaardig is dat deze spin zelfs in de winter, als enige onder onze spinnen, blijft doorweven. Ze spint dan een kleiner 'gedeeltelijk' wielweb.

Web van de venstersectorspin

Strekspinnen vindt men op vochtige plaatsten en langs een waterkant. Zij maken hun wielweb met weinig spaken. In het centrum is er, door het ontbreken van de vangspiraal, een opening. Deze spin zit meestal in het midden van haar web. Ze maakt geen gebruik van een schuilplaats, alleen bij onraad neemt ze de, door haar bekende, strekhouding aan rustend op een tak of grasstengel. Hierdoor wordt ze vrijwel onzichtbaar. Heel merkwaardig bij deze soort is, dat het mannetje tijdens de paring zijn kaken rond deze van het wijfje klemt, zijn overleving hangt er immers van af.

MATWEBBEN **Trechterspinnen** maken een matweb met daarboven enkele ijle struikeldraden. Deze webben zijn horizontaal geweven in lagen en zonder kleefdraad, bedoeld om lopende insecten te vangen die er met hun pootjes in blijven haken. Insecten die tussen de struikeldaden verzeilt geraken, vallen op het brede vangnet. Trechterspinnen kunnen hun matweb gemakkelijk (met hun acht ogen) observeren vanuit hun schuilplaats en uitvalsbasis.

Onze **huispin**, ja die engerd die men soms op de muur of in het bad vindt en er niet meer uit kan, behoort tot de producenten van dit soort webben. Het zijn vooral mannetjes die de geur opvingen van een paringsbereid wijfje, die hun web verlieten die men het meest aantreft in onze huizen.

WOLLIGE WEBBEN **Kaardenwebspinnen** verkiezen droge plaatsen, onder en tussen stenen, onder verdroogde planten of in een gaatje in een muur. Deze spin brengt op een vrij slordige manier draden aan. Ze maakt haar spinsel wollig met kammetjes (korte stijve haren) aan haar achterpoten, waardoor er insecten, pissebedden of andere spinnen in verstrikt geraken.

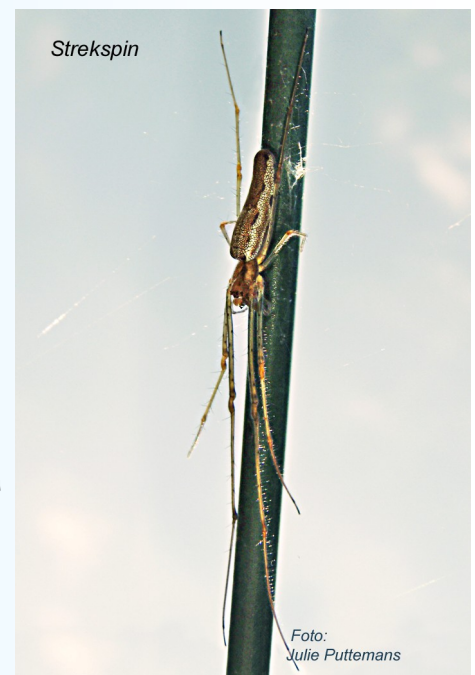
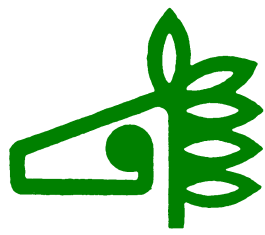

Foto:
Julie Puttemans

Activiteiten

Deelnemingsvoorwaarden :

VHM-leden nemen gratis deel aan de ledenactiviteiten.

Alleen als het speciaal vermeld is, betalen leden bijvoorbeeld reiskosten. In voorkomend geval betalen niet-leden meer dan leden.

Niet-VHM-leden betalen per activiteit € 1 per volwassene bij de start van de activiteit.

Hebt u nog vragen of wenst u nog meer informatie : contacteer ons infocentrum : 016/23 05 58 of vhm.infocentrum@skynet.be

Opgelet : van november tot en met januari starten de zondagnamiddagwandelingen van VHM om 14.00 uur.

Het infocentrum is open elke werkdag van 9 uur tot 17 uur.

JULI

Zondag 13 juli om 15.00 uur

Big Jump, bevissing en wandeling o.l.v. Kristien Vermaelen en Annelies Wouters

Samenkomen :
Langestraat,
Dijlebrug
(Celestijnenlaan)
te Heverlee

Meer info in
Tijdingen 2 2014

Zondag 13 juli om 14.30 uur

Vierseizoenswandeling: Trage wegen o.l.v. Luc Dekeyser

Samenkomen : parking recreatiepark Zoet Water, M. Noëstraat te Oud-Heverlee

Zondag 20 juli om 14.30 uur

Van Steenlandtwandeling o.l.v. Annelies Wouters

Een rustige verkenning van Berg met een rijk verleden en mooie plekjes natuur

Samenkomen : Sint Servatiuskerk, Bergstraat, Berg-Kamphenhout

Zondag 27 juli om 14.30 uur

Open Miradalwandeling o.l.v. Ernst Gülcher

Naar en – zo mogelijk- in het vroegere militair domein in Meerdaal

Samenkomen : Speelberg, Weertse Dreef in Sint-Joris-Weert

Zie Tijdingen nr 2 p.7

Maandag 28 juli om 14.30 uur

Open seniorenwandeling: Stadsverkenning o.l.v. Yvette Toison

Langs verborgen plekjes en ongekende hoekjes richting Sint Geertruiabdij de natuur in de stad ontdekken.

Samenkomen : Stadhuis, Grote Markt Leuven

AUGUSTUS

Zondag 3 augustus om 14.30 uur

Bruulbos en omgeving o.l.v. Jan De Smet

Vanuit "Klein Leuven" (???) wandelen we op de grens van Haspengouw en Hageland naar Langenbos en Bruulbos

Samenkomen: Kerk, Lovenjoel Stationsstraat.

Donderdag 14 augustus om 19.00 uur

In memoriam Justin De Becker en andere VHM leden

Samenkomen: De Kluis Polderstraat Sint-Joris-Weert

Vergadering RVB

Vrijdag 15 augustus om 14.30 uur

De Doode Bemde in de zomer o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: Kasteel van Neerijse, Lindenhoflaan

Zondag 17 augustus om 14.30 uur

Boeiende landschapswandeling van Laar tot List o.l.v. Germaine Heeren

Ontdek langs de gehuchten Laar en List wijde landschappen met 5 kerktorens, boeiend erfgoed en het

Kleinste maar mooiste natuurreservaatje van Vlaanderen: Ter Bronnen.

Samenkomen: St Stefanuskerk, Kruising Peperstraat en Bogaertstraat te Nederokkerzeel

Zondag 17 augustus om 14.30 uur

Wandeling samen met WSP langs en om de verkeersvrije Weertse dreef in Meerdaal

o.l.v. Jo Symons

Samenkomen: Speelberg, Weertse dreef te Sint-Joris-Weert

Maandag 25 augustus om 14.30 uur

Open seniorenwandeling: Landschap, fauna en flora in en om de Parkabdij o.l.v. Mia Brugmans

Samenkomen: parking Parkabdij, Geldenaaksebaan in Heverlee

Zondag 31 augustus vanaf 14.00 uur

Leuven autovrij: meerdere wandelingen o.l.v. Greet Sienap, Mia Brugmans, Yvette Toison en Annelies Wouters (Engelstalig) m.m.v. Griet Grootaers

Samenkomen: Stadhuis, Grote Mark Leuven

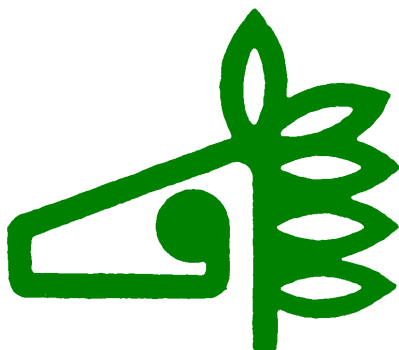
Zie elders in deze Tijdingen voor meer info

Zondag 31 augustus om 14.30 uur

OW Miradalwandeling: verkenning van het Waradedal o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: Begin Kromme Dreef (Naamsesteenweg rechts, vlak voor Hamme-Mille)

Meer info elders in deze Tijdingen

SEPTEMBER

Zondag 07 september om 14.30 uur

Kesselberg in herfsttooi o.l.v. Maria Renders

Samenkomen : parking Koningstraat te Kessel-Lo

Zondag 21 september om 14.30 uur

Landschapswandeling tussen Heverleebos en Meerdaalwoud o.l.v. Luc Dekeyser

Ontdek het lappendeken van bosjes, weilanden, akkers en, wijngaarden omringd door dreven en holle wegen.

Samenkomen : parking Gemeentehuis in Vaalbeek

Zondag 28 september om 14.30 uur

OW Miradalwandeling : van goden en mommen o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen : Bremberg, Boetselberg te Haasrode

Zie elders in deze Tijdingen voor meer info

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud

Maandag 29 september om 14.30 uur

Open Seniorenwandeling: herfst in het Rodebos
o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen : parking Rodebos ,
Leuvensesteenweg te Ottenburg

Maandag 29 september om 13.00 uur

Symposium: Ruimtelijke ontwikkeling en
kwaliteitsvol groen

En studiedag van VHM en de Provincie Vlaams-
Brabant

Samenkomen: Provinciehuis Leuven

Meer info elders in deze Tijdingen

OKTOBER

Zondag 05 oktober om 14.30 uur

Paddenstoelenwandeling in Meerdaalwoud o.l.v.
Rik Vranckx en Marc Hamerlynck

Samenkomen : Bremberg, Boetselberg in Haasrode

Zondag 12 oktober

Opening Week van het Bos

Een activiteit i.s.m ANB

Voor meer info zie volgende Tijdingen

Woensdag 15 oktober om 20.00 uur

**Voordracht: Michiel Duser, KBIN: Natuurstenen
in de architectuur**

Samenkomen : Raadzaal Deelgemeentehuis,
Waversebaan 66 , Heverlee

Voor meer info zie volgende Tijdingen

Zondag 19 oktober om 14.30 uur

**Erfgoedwandeling met de Vrienden van het
Zoniënwoud** o.l.v. Jacques Stenuit

Natuur en erfgoed aan de rand van het Zoniënwoud

Samenkomen: Leuvensesteenweg , Tervuren (aan
de olifant tegenover hoofdingang Afrikamuseum)

Zondag 26 oktober om 14.30 uur

**OW Miradalwandeling: Herculeessalon en
Walendreefwallen** o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: De Kluis Polderstraat, St Joris-Weert

Maandag 27 oktober om 14.30 uur

**Open seniorenwandeling: Tussen Heverleebos
en Meerdaalwoud** o.l.v. Luc Dekeyser

Ontdek het lappendeken van bosjes, weilanden,
akkers en, wijngaarden omringd door dreven

en holle wegen.

Samenkomen: parking Gemeentehuis in Vaalbeek

ONREGELMATIGE WEBBEN

Onze **grote trilspinnen** verstoppen zich in donkere hoekjes in kelders, zolders en tuinhuisjes. Vooral in ruimtes waar de temperatuur niet onder het vriespunt gaat. Ze maken een koepelvormig web met weinig kleefstof. De spin hangt ondersteboven in haar web. Ze kunnen grote prooien aan door ze met hun lange, dunne poten vol met spindraad te overgooien. Bij bedreiging gaat de spin het web hevig doen trillen door hun specifieke slingerbeweging. Of ze laat zich vallen. Dit trillen, doet denken aan angst, maar het slingeren is eerder een afweersysteem. Geraakt een poot geklemd, dan stoot ze die gewoon af, waarna dit pootje de aanvaller nog een tijdje bezig houdt, zo heeft zij de tijd om te ontkomen.

NIET WEBWEVERS

Ongeveer de helft van alle spinnen "verliest geen tijd" met het weven van wat voor web dan ook, maar besluit eerst haar prooi alvorens deze te bespringen. Dit zijn **jagers**, in tegenstelling tot de hierboven beschreven webvangers.

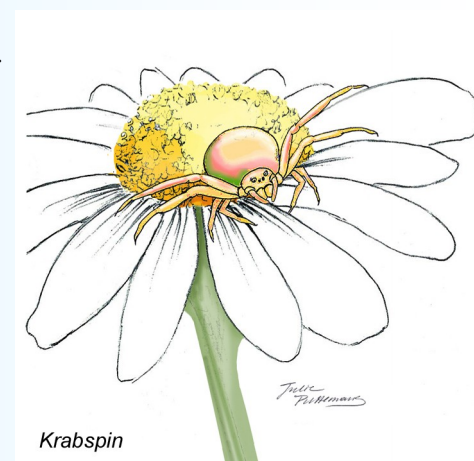
De **kraamwebspin** maakt een groot ingesponnen eicoon, waarmee ze nog een tijdje onder haar lichaam rondloopt. Enkel het wijfje maakt een soort web, dat enkel dient om haar kroost in te kapselen en te beschermen. Wanneer de jong spinnetjes klaar zijn om uit te komen, helpt ze de eischal te doorbreken. Samen brengen ze nog geruime tijd door in en rond het spinsel.

Krabspinnen lopen net als krabben zijwaarts. Ze maken geen gebruik van een web maar wachten geduldig in een bloem, op een blad of een stengel. Sommige van deze spinnen, zoals de **gewone kameleonspin**, kunnen de kleur van een bloem overnemen (dat noemt men mimicry). Zo kunnen ze vrij onopvallend en snel toeslaan wanneer er een prooi opduikt.

Onder de **springspinnen** kennen we de **zebraspin** met haar typisch zwart-wit patroon. Die, zoals alle springspinnen, als soort te herkennen zijn, door de twee (van de acht) sterk vergrote ogen, waarmee ze een afstand goed kunnen inschatten. Springspinnen kunnen de gezichtshoek veranderen zonder de ogen te bewegen (andere spinnen kunnen dit niet). Ze jagen op het zicht en al springend, goed mikken is hier immers de boodschap.

Webspinnen hebben geen behoefte aan dit soort, goed ontwikkelde ogen. Zij vertrouwen vooral op hun tast- en voelorganen waarmee de prooi in hun web gemakkelijk kan gelokaliseerd worden.

Een variant op de hierboven genoemde **springspinnen** zijn de verschillende soorten **wolfspinnen** die hun prooi al lopend inhalen en deze met de vier voorste poten tegelijk beetpakken alvorens ze een giftige beet toe te dienen. De **tuinwolfspin** sleept in het voorjaar haar eicoon met zich mee, bevestigd aan de spintepels. Na het uitkomen worden de jonge spinnetjes op de rug van de moederspin een kort tijd meedragen.

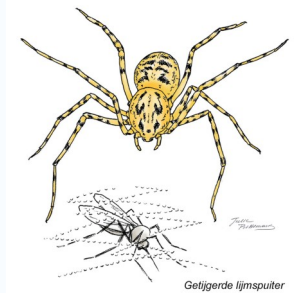

Tijdlingen

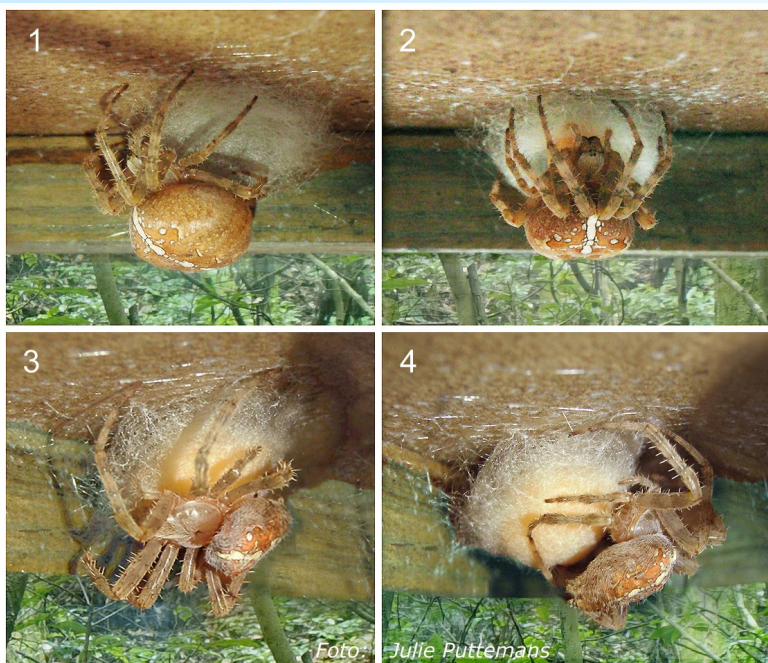
Een andere eigenaardigheid onder de spinnen zijn de **lijmspuiters**, die hun prooi vanop enige afstand verlammen door een kleverig goedje over hun prooi heen te spuiten. Ze hebben een vrij groot kopborststuk waarin de lijmkliezen en de gifkliezen zich bevinden. Ook deze spin draagt de eitjes onder het lichaam, maar met slechts enkele draden eroverheen. De jonge spinnen verblijven geruime tijd op de rug van de moederspin. Zij wordt veelal opgegeten door haar kroost.

Een zeldzaam buitenbeentje is onze **waterspin**, die onder water jaagt op kikkervisjes, larven van insecten, en ander klein grut. Haar vertrekbasis is een soort duikersklok waarin ze de voorraad lucht telkens aanvult en ververst wanneer nodig. Men treft haar aan in helder, schoon en niet-stromend water. Vijand nummer één is vervuild water. Maar ook een geduchte tegenstanders zoals roofkevers waaronder de geelgerande watertor.

De meest geduchte **vijand** van spinnen (en dat zal je misschien verbazen) zijn spinnen. Daarnaast de vogels, de mens, het klimaat en de sluipwespen. Toch zijn sommige spinnen ook weer niet geheel weerloos. Een beweging of luchtverplaatsing, veroorzaakt door een dier, de mens, of een aanvliegende vogel, wordt door de bepaalde spinnen opgevangen als bedreigend, met als onmiddellijke reactie dat de spin zich meteen laat vallen. Ze houdt zich dan meestal geruime tijd morsdood. Loopspinnen daarentegen maken zich al lopend snel uit de voeten en verstoppen zich.

Beschermings- en verdedigingstechniek herkent men bij alle spinnen. De meeste spinnen maken een weefsel waarin ze zich schuilhouden. Springspinnen maken gebruik van hun aanvalstechniek om zichzelf en hun kroost te verdedigen. Maar misschien is dit wel de grootste vorm van bescherming: **de eizorg**. Spinnen zorgen goed voor hun nakomelingen en zullen deze te allen prijze verdedigen tegen belagers. Zo worden eieren goed bewaakt door ze mee te dragen aan de spintepels of met de monddelen. Spinnen die de winter niet doorkomen, zoals de kruisspin, laten de eitjes goed ingekapseld achter.

Jonge spinnetjes maken gebruik van een spindraad (lente- en herfstdraden) om zich, soms over grote afstanden, te verplaatsen. Hierbij klemmen zij zich vast aan hun draad en laten de wind de rest doen. Op deze manier komen zij wel eens terecht op afgelegen eilanden, waar ze hun taak als spin gewoon verder zetten.

Marc Hamerlynck

HERDERSTASJE (*Capsella bursa pastoris*)

Onze voorouders hadden bij de naamkeuze van planten wel heel veel fantasie. Ze waren zo romantisch dat zij in de vorm van de zaadjes een tasje van een herder zagen. Nog niet zo lang geleden dachten velen dat dit mooie beroep in het westen met uitsterven bedreigd was doch niets is minder waar. Opnieuw voelen jonge mensen zich aangetrokken om met hun kudde schapen rond te trekken.

Het herderstasje heeft een rechtopstaande, tot 60 cm hoge stengel. De lagere bladeren staan in een wortelrozet, gesteeld en lichtjes ingesneden. De hogere bladeren zijn ongesteeld en stengelomvattend. Het kruid maakt deel uit van de *kruisbloemigen*. Zij hebben vier kleine, witte kroonblaadjes. De kelkbladeren zijn half zo lang als de kroonblaadjes.

De Nederlandse naam is ontleend aan de vorm van de tas die vroeger door herders en boeren gebruikt werd. De hauwtjes zijn hartvormig en 6 tot 9 mm groot. De penvormige wortel is meestal verhout. Het plantje bloeit van maart tot in december.

Het herderstasje is een éénjarige plant en komt waarschijnlijk uit het Middellandse Zeegebied.

Geneeskrachtige eigenschappen

Het kruid is bekend om zijn vaatvernauwende eigenschappen en verhoogt de samentrekking van de baarmoeder. Het bevat ook *tyramine* en deze stof is bloeddrukverhogend.

Voor de bereiding maakt men een aftreksel van de gedroogde plant. De homeopathische tinctuur werkt goed bij bloedingen van de neus en bij blaasontsteking. ***In een ernstige geval van neusbloeding en van blaasontsteking is het altijd aan te raden de huisarts te raadplegen.***

Willy Stuyck

(Foto: KU Leuven)

Bronnen

Tirions nieuwe bloemengids: Richard Fitter:Alastair Fitter en Marjolie Blamey

De nieuwe flora in kleur: MSkytte; Christianden en HAnthon

Encyclopedie van de medicinale planten: P Schauenberg en FParis

OPROEP: Leuven Autovrij op zondag 31 augustus 2014

VHM doet mee en heeft een Infostand aan het Stadhuis van Leuven.

Van daaruit starten vier "groene" stadswandelingen.

Kom ons team versterken!

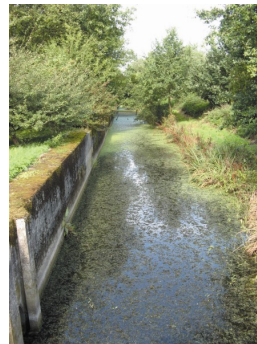
Heb je een paar uurtjes vrij en hou je ervan om mensen warm te maken voor VHM?. Neem contact op met het infocentrum (016/23.05.58), geef je gegevens door via mail: infocentrum@vhm.be.

4 mei 2014– VHM wandeling Antitankgracht

Wij werden opgewacht door liefst 2 gidsen: René Verdonck en Richard Soille. René, zelf militair op rust, wijdde ons haarfijn in in al de tactische, logistieke en strategische aspecten van de 3.5 m hoge en 3.5 km lange ononderbroken antitankgracht, een onderdeel van de Koningshooikt-Waver defensielinie die helaas geen enkele vijand in de 2e wereldoorlog heeft tegengehouden. Bleek hij al waardeloos als verdedigingslinie, hij is nu zeker een schitterende aanwinst voor de natuur. Hij heeft een belangrijke groen-blaauwe verbindingfunctie tussen de Dijlevallei en de Lembeek. De NP afdeling Haacht, die de gracht als natuurgebied in beheer genomen heeft, heeft er een hele klus aan. Grote gedeelten van de gracht die gesegmenteerd is en een staalkaart biedt van alle water- en oevervegetaties, zijn bedreigd met verlanding en uitdroging. Toch wachtte ons een geweldige verrassing. Richard haalde uit de gracht een fuik op die hij pas daags voordien had uitgezet. Er zaten naast kokerjuffers, niet minder dan 17 salamanders in waaronder watersalamanders, Alpenwatersalamanders ook 3 volwassen kamsalamanders. Met een lengste tot 17 cm kan je ze best met kleine draakjes vergelijken. Om de overlevingskansen van deze kleine monstertjes te vergroten heeft NP Haacht in hooilanden naast de gracht verschillende vijvers laten uitgraven die alvast uitbundig door waterranonkel gekoloniseerd werden. Wij wandelden nog langs de slotgracht van het verdwenen kasteel van Roost en zagen een vossenhol. Kortom, deze wandeling was een onvergetelijke belevenis. Hiervoor oprechte dank aan onze geweldige gidsen!"

Germaine (tekst en foto's)

9 april 2014– excursie met toekomstige bio-ingenieurs

Samen met een groep studenten bio-ingenieurs gingen we op avontuur in het Meerdaalwoud. Onze gids was een vrijwilliger bij de vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud. We leerden veel bij over de afweermechanismen van planten, de zeldzame diersoorten van het Meerdaalwoud, de soorten bomen, de geschiedenis van het gebied en nog veel meer. We zagen met eigen ogen hoe enthousiaste vrijwilligers hun best doen om deze dieren terug naar het bos te 'lokken'. Een lekker stukje chocoladecake als pauze maakte de voormiddag helemaal af. Een interessante voormiddag, met dank aan Jo Symons, onze gids.

Carmen De Clercq (tekst en foto)

Seniorenwandeling in Ormendaal (Korbeek-Dijle)

Maandag 26 mei, troosteloze regendag na de verkiezingen. Vier dappere wandelaars trekken de laarzen aan en worden meteen verwelkomd door de **koe-koek**.. 's Avonds in het BBC-programma "Springwatch" leer ik dat de koekoek in Ghana met de katapult bejaagd wordt door arme, hongerige burgers. Vlak bij de kerk, onder de dakgoot van het elektriciteitstorentje, nestelt een grote kolonie **huiszwaluwen**.

Onder de paraplu stappen we verder naar het **Pastoorbos**, eens de grote tuin van de oude pastorie, nu beschermd natuurgebied met enkele bronnetjes en poelen. We horen even **groene kikkers** kwaken. **Groot hoefblad, riet, grote lisdodde en zegge** groeien er naast **zwarte els, gladde iep, wilde kastanje, beuk, eik en vlier** in volle pracht.

Buiten de afsluiting stappen we nu op een goed begaanbaar pad langs de bosrand naar het gehucht Ormendaal. In dit vochtig bosgebied doet men aan waterwinning. Geregeld zien we aanwijzingspalen van waterleidingen en waterwinningsputten. In de **meidoorns** en **wilgen** vallen talrijke schuimhoopjes op van het **schuimbeestje**. De 5 à 7 mm lange nimf van deze cicade leeft solitair verborgen in een schuimmassa op hout- en kruidachtige planten, op niet te droge plaatsen. **Lieveheersbeestjes** copuleren er op los, blijkbaar kunnen ze dat acht uur volhouden. Amazing ! We passeren de huizenrij van Ormendaal, richting Dijlevlakte. Een koppel **witte kwikstaarten** is ijverig op zoek naar insecten voor hun kroost. Een oude boomgaard met **notelaars** wijst op het agrarisch karakter van dit gehucht. Een **blauwe reiger** vliegt over. Heeft hij zijn nest in dit stervende wilgenbos gebouwd ?

En dan probeert de zon door de wolken te priemen. Boven een grachtje ontwaken plots tientallen **weidebeekjuffers** op zoek naar een partner. **Twee kieviten** fladderen boven het grasland bij de Dijle. We horen ook de roep van een steltloper, maar zien hem niet. **Bitterzoet** klimt langs een tuinafsluiting omhoog. Een eenzame **gele lis** siert ons pad. Nu volgt een aanplanting met bloeiende **rode kornoelje, Gelderse roos, Spaanse aak** in vrucht, **wilde kers en knotwilg**. Zo eindigt ons tochtje opnieuw aan de kerk.

Zeg nu zelf, hadden de afwezigen geen ongelijk ? Ik heb geleerd om weersvoorspellingen met een grote korrel zout te nemen.

Yvette Toison

Huiszwaluwen

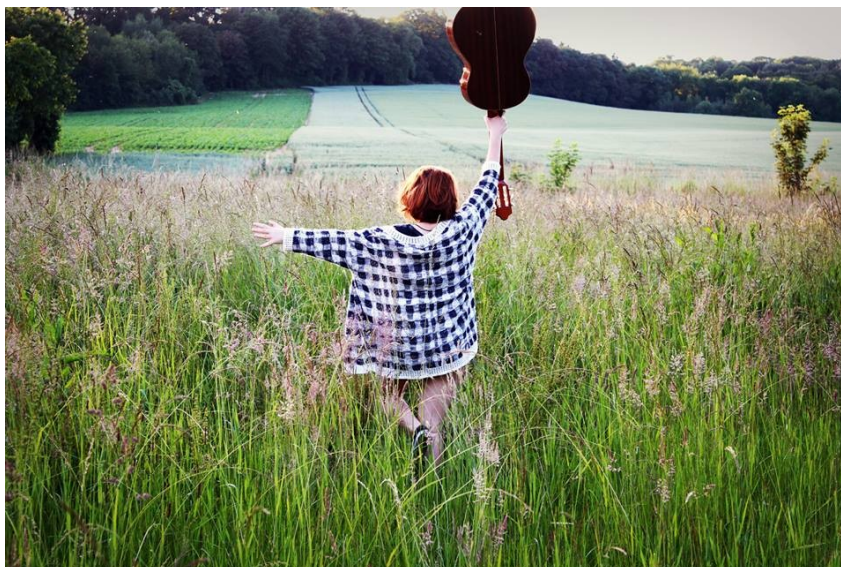

Bitterzoet

(Foto: KU Leuven)

Schuimcicade

Grande balade découverte-nature sur le tracé du contournement nord de Wavre

La vallée de la Dyle, entre Basse-Wavre et Gastuche, est un site exceptionnel (classé d'intérêt paysagé, villa romaine, proximité d'une zone Natura 2000, quartier du Culot datant du 17ème siècle, Bois de Laurensart et Bois des Vallées, faune et flore protégées, chemin de Grande Randonnée, etc.). Pourtant ce site merveilleux est menacé par la construction du futur Contournement nord de Wavre. Avec le soutien des associations et d'un millier de personnes, nous avons réussi à faire admettre, aux promoteurs et décideurs du projet, la nécessité d'une "étude d'incidence". Les incidences seront, en effet nombreuses et irréversibles (pollution, bruit, balafre dans le paysage, destruction de la faune et de la flore, perte de la quiétude, etc.). Mais nous voulons aller plus loin et réclamer un véritable "plan de mobilité intercommunal" afin d'évaluer la nécessité réelle de cette route et voir si des alternatives ne seraient pas possibles et plus judicieuses.

Pour faire découvrir et apprécier ce patrimoine menacé...

Pour mieux comprendre et évaluer "in situ" l'ampleur de ce projet...

Pour montrer que nous sommes nombreux à vouloir un autre avenir pour nos campagnes et notre mobilité...

... Nous vous invitons à participer à cette balade.

Quand ? **Le dimanche 28 septembre de 14h à 18h.**

Où ? **RDV au hameau du Culot** (Possibilité d'y arriver par le train à la gare SNCB de Basse-Wavre. Parking à la Gare de Basse-Wavre et au Centre sportif tout proche). Accès piétons et cyclistes fléchés depuis la gare, vers le hameau du Culot.

Au programme :

- Balade libre balisée (5,5 km) à travers champs et bois sur les chemins du GR
- Balades guidées « nature » et « patrimoine historique » (inscriptions sur place)
- Village de stands des associations partenaires de la plateforme CNW
- Bar et petite restauration
- Animation musicale

Activités gratuites ! Chiens bienvenus si tenus en laisse.

Programme complet sur : www.lescontournementsroutiers.be

Contact : Buhbinderc@gmail.com 0485/103.405 ou 010/24.65.30

Organisation : Plateforme Contournement Nord de Wavre (CNW)

LIDGELD 2014

De meeste VHM-leden hebben hun lidgeld 2014 reeds vereffend.

Hartelijk dank voor de betaling en voor de trouw aan VHM.

Enkele leden hebben per vergissing een tweede vraag ontvangen om hun lidgeld te betalen.

Sorry !

Door computerproblemen en administratieve moeilijkheden gebeurde er fouten bij de verwerking van het lidgeld.

Ook in deze Tijdingen staan alle gegevens om lidgeld 2014 te vereffenen.

Bij problemen kan u ons telefonisch, per fax 016/23 05 58 of per mail infocentrum@vhm.be bereiken.

Met herhaalde verontschuldiging.

Het bestuur

Boskuis op 22 maart 2014 in Heverleebos (Fons Ramaekers)

MIRADAL-WANDELINGEN

AUGUSTUS TOT OKTOBER 2014

DE DOODE BEMDE, ALTIJD VOL VERRASSINGEN (gids: Ernst Gülcher)

Vrijdag, 15 augustus om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak aan het Kasteel van Neerijse

In augustus is het volop zomer en staat alles in de Doode Bemde volop in bloei, klaar om in september opnieuw gemaaid te worden. We doen de ronde langs de tram dijk (met uitleg) en volgen de Dijle tot aan de brug om vandaar het knuppelpad te nemen. Ik heb speciaal voor deze gelegenheid gevraagd om toestemming om ook eens een kijkje te nemen op enkele van de normaal niet toegankelijke graslanden dus deze wandeling kan nog vol verrassingen zitten. Mis deze kans niet om enkele van de mooiste stukjes van ons reservaat te bewonderen. In het najaar wordt alles weer gemaaid en winterklaar gemaakt en wellicht heb jij wel zin om ook eens de handen uit de mouwen te steken in het kader van 'Doode Bemde, laat meer achter dan je schaduw'? Tip: zorg voor bescherming tegen muggen en teken en - indien nodig - felle zon. Met de modder zou het kunnen meevallen, maar trek toch maar stevige schoenen aan. Op deze wandeling mogen actieve kinderen, buggy's en honden (aan de lijn) mee. Kom dus maar af met je hele gezin.

VIA HET WARANDEDAL NAAR SAVENEL EN TERUG (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 31 augustus om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak op de parking aan de kruising tussen Kromme Dreef en Naamse Steenweg (na ecoduct eerste afslag rechts, vlak voor Hamme-Mille)

Trek voor deze Miradal-tocht maar stevige schoenen aan want we verkennen het meest 'Ardense' deel van het Meerdaalwoud. Via de salamanders en de beroemdste knot-es van Europa klimmen we naar de Walendreef, beklimmen een Romeinse grafheuvel en duiken dan de diepte in langs een van de primitiefste daldreven die er in het bos te vinden zijn. Je zult het allemaal wel overleven en mooi vinden. Geniet van de schaduw onder majestueuze bomen en zoek mee naar de sporen van everzwijnen en reeën. Werp een blik op de muur van Savenel (daar komen we later nog uitgebreid langs op een volgende wandeling) en ga mee terug langs allerlei kleine padjes en hellinkjes. Richtingaanwijzers zijn er hier niet dus je moet maar hopen dat je gids de weg weet of zelf een kaart meenemen en de richting in de gaten proberen te houden. Ondanks alles zijn we vast op tijd terug.

VAN MOMMEN, GODEN, BRONNEN EN NOG HET EEN EN ANDER AAN MYSTERIE (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 28 september om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak op de parking aan Bremberg, Boetselberg te Haasrode.

Hoog gelegen en vervuld van legenden. Dat is de Mommedeel (of Moemmedel). Van oudsher maakte deze plek deel uit van de Bierbeekse folklore hoewel vandaag de dag alleen de ouderen nog weten hoe deze heuvel aan zijn naam kwam. En wist jij al waarom die van Haasrode de 'moemmeploefers' genoemd worden? We gaan van de Bremberg – waar ooit onze voorouders gewoond moeten hebben, richting Dovedal en dan naar het natuurreservaat om langs de beek omhoog te klimmen tot aan het wad. Je mag alvast proberen uit te vinden waarom zo hoog op de heuvel het water uit het zand komt vloeien inplaats van netjes een bron te vormen in het dal zoals dat hoort. Soms is er weinig water maar evenzogoed zet de stroom het lager gelegen gehucht Meren eens flink onder water. Geniet van dit mooie dal, de mooie varens en andere planten en het heldere septemberlicht. Deze wandeling is niet helemaal vlak, neem dus maar stevige schoenen mee. Voor kinderen en honden (aan de lijn) gaat het best maar buggy's zal je hier en daar moeten dragen.

(Foto: Eric Malfait)

Juveniele zwaarterooststaart

HERFST IN HET RODEBOS (gids: Ernst Gülcher)

Maandag 29 september om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak aan de ANB-parking Leuvensesteenweg te Ottenburg (baan tussen St Agatha Rode en Ottenburg, bij bushalte boswegje in naar rechts na het voetbalterrein).

Het Rodebos is een hellingbos en dat wil gewoon zeggen dat het ligt tussen het hooggelegen plateau en het laag gelegen riviertje De Laan. Dit is een natuurreserveaat van de eerste orde waar je op enkele honderden meters afstand een heel arsenaal van biotopen vindt die elders niet samenkomen: droge heide, bronnen op vele plekken, moeras op hoogte maar ook in de diepte. We gaan de schapen opzoeken maar ook de watermolen en de walvis waar ooit Britse pantservoertuigen in de modder zijn blijven steken. In deze tijd van het jaar is het licht hier zeker wondermooi dus dat wordt genieten. Trek wel modder vaste en stevige schoenen aan en neem wellicht een stok mee want deze wandeling is niet bepaald vlak en de bosbeheerders hebben bewust gekozen om de wandelwegen smal en hobbelig te houden. Maar wees gerust, iedereen zal kunnen meekomen en voor donker zijn we weer veilig thuis.

DE VLAMING WEET DE NATUUR STEEDS MEER TE APPRECIËREN

ERFGOEDWANDELING MET DE VRIENDEN VAN HET ZONIEËNWOUDE (gids: Jacques Stenuit)

Zondag 19 oktober om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak Leuvensesteenweg, Tervuren (aan de olifant tegenover hoofdingang Afrikamuseum)

Evenals ons Meerdaalwoud is het Zoniënwoud een eeuwenoud bos waar sinds mensenheugenis en langer geschiedenis gemaakt wordt door de natuur, de dieren en de mens. Details zullen nog volgen maar mis deze kans niet om je kennis van en begrip van ons rijke woudverleden te vergroten.

WAAN JE EEN HALFGOD OP HET HERCULESSALON EN SCHIET EENS EEN BOK AAN DE WALENDREEF (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 26 oktober om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak aan De Kluis, Polderstraat, Sint Joris Weert.

De hertogen bereikten – na harde onderhandelingen met de dorpelingen in Sint Joris Weert - hun gloednieuwe salon te paard en met de koets en hoewel dat vandaag de dag opnieuw kan, stappen wij gewoon te voet naar boven om de paddenstoelbeelden van Ad Wouters te bewonderen. Daarna duiken we de diepte in langs lang verborgen wallen die ooit dienden om everzwijnen en herten in het bos te houden en boeren, koeien en varkens er uit te weren. Er moeten hier ooit palissaden en hagen geweest zijn zeggen oude kaarten ons, maar in het bos is alles vergankelijk. Dit is ook al weer een ferme klim- en daalwandeling langs kleine padjes dus trek stevige schoenen aan en laat buggy's best thuis. Voor oudere mensen is wellicht een stok aan te bevelen, zeker als het al flink geregend heeft. Maar voor de doorzetters is het resultaat vast de moeite waard want opnieuw bezoeken we dus het wildste deel van onze bossen en betere zal je er in Vlaanderen niet vinden. In oktober zijn de bladeren al bijna van de bomen afgevallen dus als er zon is kunnen we wonderbaar genieten van het licht dat tussen stammen doorschijnt.

Zomerkamp Doode Bemde

20 - 27 juli 2014

Natuurbeheer en -beleving
Verblijf in gîte De Smidse in Neerijse

Georganiseerd door:
Vrienden van Heverleebos en Meerdaaloud

V.U.: Jo Symons - VHM - Waterschaap 66, 3007 Heverlee | Ontwerp & foto's: Kristien Vermaelen

↖ Zwemmen

↗ Lekker eten

Nog meer hooien ↗

↖ Hooien

↘ Fietsen

Meer info & inschrijvingen: , www.vhm.be of 0499/59.30.16

SEPTEMBER 2014 - JUNI 2015

NATUURGIDS

Leuven

Lessen en excursies op
woensdagvoormiddag

VHM

Vrienden van Heverleebos en Meerdaahwoud vzw

Inschrijven & info
www.c-v-n.be

symposium

Ruimtelijke ontwikkelingen en kwaliteitsvol groen: bondgenoten voor het leven

Pleidooi voor méér en kwaliteitsvoller
groen in de bebouwde omgeving

Sprekers:

- Gedeputeerde Luk Robijns
Inleiding
- dr. Steven Broeckx (VITO)
*Waarom het loont om te
investeren in groen*
- Leon Brabers (VHM)
*Een toetsingsinstrument als
hulpmiddel voor biodivers groen*
- Els Huigens (Fris in het
landschap)
Voorbeelden uit de praktijk

Maandag

29 september 2014

Provinciehuis Vlaams-Brabant

Provincieplein 1, 3010

Leuven

Start om 13:00 uur

Drank en hapjes voorzien
tijdens de pauze

GRATIS toegang

Inschrijven:

Mail uw naam en
organisatie naar
infocentrum@vhm.be

Contact:

Leon Brabers

leon.brabers@vhm.be

0476/397675

VRIENDEN VAN
HEVERLEEBOS EN
MEERDAALWOUD vzw

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT